

Anna Sammel, Adam Sammel, Danuta Majewska

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

CENY USŁUG W WYBRANYCH GOSPODARSTWACH AGROTURYSTYCZNYCH W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM

THE PRICES OF SERVICES IN CHOSEN AGRITOURISM FARMS IN ZACHODNIOPOMORSKIE PROVINCE

Słowa kluczowe: gospodarstwa agroturystyczne, ceny usług, usługi agroturystyczne

Key words: agritourism farms, prices of services, agritourism service

Abstrakt. Województwo zachodniopomorskie, leżące w obrębie Pomorza Zachodniego ma liczne walory naturalne, specjalistyczne i antropogeniczne atrakcyjne dla turystów. Z tego względu jest to region dobrze zagospodarowany dla potrzeb ruchu turystycznego i realizowania w jego obrębie różnych form turystyki. Na obszarach wiejskich popularna jest także od wielu lat turystyka wiejska i agroturystyka. Właściciele gospodarstw oferują odwiedzającym je gościom różnorodne usługi, których ceny są bardzo zróżnicowane. Celem badań była analiza cen usług w wybranych gospodarstwach agroturystycznych funkcjonujących w obrębie województwa zachodniopomorskiego. Dokonano jej na podstawie celowego doboru próby, którą były opisy ofert 360 tego typu obiektów dostępnych dla potencjalnych turystów w Internecie. W badanych gospodarstwach właściciele podawali przede wszystkim ceny usług podstawowych – noclegowych, które mieściły się w przedziale od 15 zł do 130 zł (88,1% rolników) i sporadycznie żywieniowych (8,6% rolników). Stwierdzono także, że oferty były niekompletne zarówno pod względem cen, jak i opisu świadczonych usług.

Wstęp

Województwo zachodniopomorskie, leżące w obrębie Pomorza Zachodniego ma liczne walory naturalne, specjalistyczne oraz antropogeniczne atrakcyjne dla turystów. Z tego względu jest to region dobrze zagospodarowany dla potrzeb ruchu turystycznego i realizowania w jego obrębie różnych form turystyki [Lijewski i in. 2008], która jest ważną gałęzią rozwoju lokalnej gospodarki. Popularna na tym terenie turystyka wypoczynkowa, uzdrowiskowa i aktywna uzupełniana jest coraz częściej ofertami z zakresu tzw. turystyki zrównoważonej (alternatywnej, zielonej, ekologicznej), do której zaliczana jest także turystyka wiejska i agroturystyka związana z pobytom gości w funkcjonującym gospodarstwie rolnym [m.in. Drzewiecki 1995, Sikora 2012].

Usługi turystyczne, w tym również agroturystyczne, definiowane są jako działania zmierzające do zaspokajania potrzeb uczestników ruchu turystycznego [Knecht 2009]. Charakteryzują się one dużą różnorodnością, która wynika z indywidualnych preferencji turystów oraz zasobów środowiska społecznego, materialnego i przyrodniczego [Sikora 2012]. W gospodarstwach agroturystycznych coraz częściej świadczone są zarówno usługi podstawowe (noclegi i wyżywienie), jak i towarzyszące (komplementarne), związane np. z wypoczynkiem, rekreacją lub aktywnością fizyczną i poznaczą. Świadczenie usług turystycznych na obszarach wiejskich związane jest ściśle z ideą ich wielofunkcyjnego rozwoju. Zakłada on aktywizowanie mieszkańców w kierunku poszukiwania dodatkowych źródeł dochodu z działalności pozarolniczej. Przyczynić może się do tego np. prowadzenie działalności agroturystycznej. Przychód ze sprzedaży usług zależy jednak od lokalizacji obiektu, standardu wynajmowanych pomieszczeń, liczby osób korzystających z oferty, popytu na tego rodzaju wypoczynek, kondycji ekonomicznej społeczeństwa oraz przede wszystkim oferowanych przez właściciela cen [Dębniwska, Tkaczuk 1997]. Ich ustalenie jest trudne ze względu na różnorodność kształtujących je czynników [Kutkowska 2003], ale istotne, ponieważ decyduje o wielkości sprzedaży i zyskowności podejmowanej działalności.

Właściciele gospodarstw oferują potencjalnym gościom różnorodne produkty, ale jak wy-

kazują badania prowadzone w różnych regionach Polski proponowane ceny na te same usługi, przy zbliżonych warunkach lokalowych i podobnej ofercie żywieniowej, są bardzo zróżnicowane [m.in. Dębniwska, Tkaczuk 1997, Jęczmyk, Sammel 2012].

Material i metodyka badań

Celem publikacji była analiza cen usług w wybranych gospodarstwach agroturystycznych funkcjonujących w województwie zachodniopomorskim. Dokonano jej w październiku 2014 roku na podstawie celowego doboru próby, którą były opisy ofert 360 tego typu obiektów dostępnych w bazie popularnego serwisu internetowego PPHiU Meteor Sp. z o.o. [<http://meteor-turystyka.pl/noclegi,agroturystyka,zachodniopomorskie,59.html>].

Wyniki badań

W bazie ofert serwisu internetowego PPHiU Meteor (z 01.10.2014 r.) zamieszczono 369 ofert dotyczących wypoczynku na obszarach wiejskich województwa zachodniopomorskiego. Analizę przeprowadzono na podstawie opisu 360 obiektów, ponieważ pozostałe (2,4%) dotyczyły usług świadczonych w gospodarstwach zlokalizowanych w województwie wielkopolskim (7) i lubuskim

Tabela 1. Liczba obiektów w powiatach województwa zachodniopomorskiego i średnia cena podana za nocleg
Table 1. Number of objects in districts of Zachodniopomorskie province and the average the price of lodging

Powiat/District	Średnia cena noclegu [zł]/ <i>The average the price of lodging [PLN]</i>	Liczba obiektów/ <i>Number of objects</i> (n = 360)	% ogółu obiektów/ <i>% totality of objects</i>
Białogardzki	55,00	6	1,7
Choszczeński	33,45	14	3,9
Drawski	42,07	36	10
Goleniowski	26,54	13	3,6
Gryficki	26,79	25	6,9
Gryfiński	43,57	8	2,2
Kamieński	35,84	33	9,1
Kołobrzeski	31,48	28	7,8
Koszaliński	30,45	36	10
Łobeski	32,00	6	1,7
Myśliborski	44,44	16	4,4
Policki	34,20	5	1,4
Pyrzycki	0,00	1	0,3
Sławieński	34,28	55	15,3
Stargardzki	35,00	13	3,6
Szczecin	42,50	2	0,6
Szczecinecki	45,43	24	6,7
Świdwiński	33,33	13	3,6
Świnoujście	30,83	7	1,9
Wałecki	40,82	19	5,3
Województwo/Province zachodniopomorskie	34,90	360	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://meteor-turystyka.pl/noclegi,agroturystyka,zachodniopomorskie,59.html>, dostęp 01.10.2014

Source: own study based on data available at <http://meteor-turystyka.pl/noclegi,agroturystyka,zachodniopomorskie,59.html>, accessed 01.10.2014

(1) oraz w schronisku młodzieżowym (1), które nie mieści się znaczeniowo w zakresie agroturystyki.

W objętych badaniami obiektach właściciele podawali przede wszystkim ceny usług podstawowych. Cenę noclegów uwzględniło w ofercie 88,1% rolników i były one bardzo zróżnicowane – od 15 do 130 zł (tab. 1 i 2). Najwyższe średnie ceny za nocleg były w powiecie białogardzkim (55 zł), a najniższe zanotowano w powiecie goleniowskim (26,54 zł), przy średniej dla województwa zachodniopomorskiego 34,90 zł. Liczbę miejsc noclegowych podano w 87,5% obiektach i mieściła się ona w przedziale od 3 do 100 w jednej ofercie. Usługi noclegowe świadczone były w domach rolników, domkach kempingowych oraz na przyzagrodowych polach namiotowych. Cenę wyżywienia (całodziennego lub częściowego) uwzględniło tylko 8,6% osób.

Zaledwie w 4,4% analizowanych gospodarstw właściciele oferowali zniżki dotyczące cen usług. Uzależnione one były od długości pobytu, liczby i wieku osób (np. dzieci do 2 lat mogły przebywać bezpłatnie, dzieci starsze miały zniżkę do 50%), okresu przyjazdu (sezon/poza sezonem). Niższe ceny oferowano również stałym klientom. W 3% obiektów nie podano proponowanych upustów, ale istniała możliwość indywidualnej negocjacji cen.

Właściciele zachodniopomorskich gospodarstw agroturystycznych świadczą również różnorodne usługi komplementarne (tab. 3). W opisie ofert sporadycznie uwzględniano jednak ich ceny i dotyczyły one przede wszystkim kosztów związanych z przywozem do gospodarstwa zwierząt domowych (pies, kot). Cena takiej usługi wahała się od 8 do 13 zł. Pozostałe ceny wymagały indywidualnego kontaktu z właścicielem obiektu. Analizując opisy oferowanych usług i atrakcji można stwierdzić, że kierowane one były do rodzin z dziećmi (18,6% obiektów miało plac zabaw), turystów preferujących wypoczynek aktywny (jeździectwo, możliwość wypożyczenia sprzętu sportowego, dostępność na terenie obiektów boisk, basenów, siłowni), wędkarzy oraz osób zainteresowanych pobytem na obszarach wiejskich ze względu na ich walory przyrodnicze. W większości były to obiekty typu U, D oraz jedno typu N. Uzupełnieniem oferty są gospodarstwa specjalistyczne Typu I sr, II sb oraz III sp [Jalinik 2005, Knecht 2009]. Wśród analizowanych ofert nie było natomiast gospodarstw typu S przystosowanych wyłącznie dla potrzeb seniorów. W analizowanych opisach brakowało ofert związanych z turystyką kulturową i aktywnością w obrębie typowego gospodarstwa rolnego. Proponowane były jednak usługi w zakresie SPA, np. masaże, sauna lub wizyty w gabinecie kosmetycznym. Właściciele gospodarstw organizowali także coraz częściej rodzinne lub firmowe imprezy okolicznościowe (9,2% obiektów).

Uzyskane dane w zakresie cen usług noclegowych oferowanych w wybranych gospodarstwach agroturystycznych funkcjonujących w województwie zachodniopomorskim były zbieżne z wynikami uzyskanymi np. w województwie wielkopolskim na podstawie zbliżonego liczebnie doboru próby [Jęczyk, Sammel 2012]. Różniły się jednak w odniesieniu do cen usług żywieniowych oraz

Tabela 2. Przedziały cen usług noclegowych w objętych badaniami gospodarstwach agroturystycznych w województwie zachodniopomorskim

Table 2. Compartments of price of lodging services in hugged investigations the agritourism farms in Zachodniopomorskie province

Powiat/District	Cena usług [zł]/ Service's price [PLN]		
	≤ 40	41-80	≥ 81
Białogardzki	4	2	0
Choszczeński	10	2	2
Drawski	24	8	0
Goleniowski	9	1	0
Gryfiński	19	3	0
Gryfiński	5	0	0
Kamieński	22	4	0
Kołobrzeski	18	5	2
Koszaliński	27	6	1
Łobeski	3	1	0
Myśliborski	10	6	0
Policki	4	1	0
Pyrzycki	1	0	0
Sławieński	40	9	2
Stargardzki	11	0	0
Szczecin	2	0	0
Szczecinecki	20	2	1
Świdwiński	10	0	0
Świnoujście	6	1	0
Wałecki	14	0	0

Źródło: jak w tab. 1

Source: see tab. 1

Tabela 3. Usługi oraz atrakcje oferowane w objętych badaniami gospodarstwach agroturystycznych w województwie zachodniopomorskim

Table 3. Offered services and attractios in hugged investigations the agritourism farms Zachodniopomorskie province

Oferowane usługi i atrakcje/ <i>Offered services and attractios</i>	Liczba obiektów/ Number of objects (n=360)	% ogółu obiektów/ totality of objects
Wyżywienie/ <i>Meal</i>	115	31,9
Grill lub ognisko/ <i>Barbacure and open fire place</i>	150	41,7
Boisko/ <i>Court</i>	31	8,6
Basen/ <i>Swimming pool</i>	4	1,1
Plac zabaw dla dzieci/ <i>Playgrand</i>	67	18,6
Sprzęt turystyczny – rowery, kajaki/ <i>Sports facilities – bicycles, canoes</i>	68	18,9
Sprzęt do ćwiczeń siłowych/ <i>Fitness equipment</i>	2	0,6
Quad/ <i>Quad</i>	2	0,6
Wędkowanie/ <i>Fishing</i>	23	6,4
Jazda konna / <i>Horse riding</i>	32	8,9
Organizacja imprez okolicznościowych/ <i>Organization of occasional events</i>	33	9,2
Parking/ <i>Parking</i>	27	7,5
Pobyt z własnymi zwierzętami domowymi/ <i>Possibility to bring own pets</i>	38	10,6
Splywy kajakowe/ <i>Kayak raftings</i>	3	0,8
Nauka języka obcego/ <i>Teaching of strange language</i>	1	0,3
Nauka nowych umiejętności np. gotowanie/ <i>Teaching of new acquirement, ex ample: cooking</i>	2	0,6
Możliwość zakupu produktów z gospodarstwa/ <i>Selling own products</i>	4	1,1
Pracownia plastyczna/ <i>Plastic studio</i>	1	0,3
Przystosowanie dla potrzeb osób niepełnosprawnych/ <i>Adaptation for handicapped persons' needs</i>	1	0,3
Opieka nad dziećmi/ <i>Care over children</i>	1	0,3
Pobyty tematyczne/ <i>Thematic stays</i>	2	0,6
Masaż/ <i>Massage</i>	4	1,1
Sauna/ <i>Sauna</i>	6	1,7
Gabinet kosmetyczny/ <i>Beauty parlour</i>	1	0,3
Bar, restauracja/ <i>Bar, restaurant</i>	2	0,6

Źródło: jak w tab. 1

Source: see tab. 1

oferowanych zniżek. Na podstawie opisu obiektów można także zauważyć, że w województwie zachodniopomorskich właściciele gospodarstw przygotowali więcej usług i atrakcji związanych z turystyką aktywną i specjalistyczną, ale nie podali ich cen.

Podsumowanie i wnioski

Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzono, że ceny usług agroturystycznych świadczonych w wybranych gospodarstwach funkcjonujących w województwie zachodniopomorskim, podobnie jak w innych regionach Polski, były bardzo zróżnicowane. Umieszczane oferty były jednak niekompletne zarówno pod względem cen, jak i opisu świadczonych usług. Podane w bazie serwisu internetowego PPHiU Meteor Sp. z o.o. ceny dotyczyły przede wszystkim usług

podstawowych – noclegowych i sporadycznie żywieniowych. Brakowało natomiast cen usług komplementarnych, mimo szerokiej oferty atrakcji przygotowanych przez rolników. Uzyskanie dodatkowych informacji wymaga zatem od potencjalnego turysty indywidualnego kontaktu z właścicielem gospodarstwa. Można stwierdzić, że kwaterodawcy nie w pełni jeszcze dostrzegają i wykorzystują możliwości reklamy internetowej. Można przypuszczać, że umieszczanie dokładnego opisu ofert wraz z aktualnym cennikiem usług oferowanych w gospodarstwach agroturystycznych mogłoby przyczynić się do lepszego wykorzystania istniejących zasobów, wzrostu dochodów rolników i dalszego rozwoju tej formy turystyki na obszarach wiejskich województwa zachodniopomorskiego.

Literatura

- Dębniwska M., Tkaczuk M. 1997: *Agroturystyka – koszty, ceny, efekty*, Wydawnictwo Poltex, Warszawa, 36-38, 60-61.
- Drzewiecki M. 1995: *Agroturystyka*, Wydawnictwo „Świadectwo”, Bydgoszcz, 27.
- Jalinik M. 2005: *Typologia gospodarstw agroturystycznych jako determinanta rozwoju usług*, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, Białystok.
- Jęczmyk A., Sammel A. 2012: *Ceny usług agroturystycznych w województwie wielkopolskim*, Roczn. Nauk. SERiA, t. XIV, z. 3, 136-139.
- Knecht D. 2009: *Agroturystyka w agrobiznesie*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa, 87-91.
- Kutkowska B. 2003: *Podstawy rozwoju agroturystyki*, Wydawnictwo AR we Wrocławiu, Wrocław, 75.
- Lijewski T., Mikułowski B., Wyrzykowski J. 2008: *Geografia turystyki Polski*, PWE, Warszawa, 281-285.
- Sikora J. 2012: *Agroturystyka. Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa, 18-21, 64.
- <http://meteor-turystyka.pl/noclegi,agroturystyka,zachodniopomorskie,59.html>, dostęp 01.10.2014.

Summary

Zachodniopomorskie province, lying in Western Pomerania, has numerous natural values, specialist and anthropogenical attractive for tourists. It is well developed region for needs of touristic movement and realizing the different forms of tourism. On the rural areas is very popular rural tourism and agritourism from many years. The owners of farms offer the guests the varied services, which prices are very diverse. The aim of this paper was to analyse the prices of services in chosen agritourism farms located in Zachodniopomorskie province. It was executed on basis of purposeful selection of 360 offers, which were accessible in Internet for potential tourists. In hugged investigations farms owners passed first of all the price of basic services: night's lodging, which they be comprised in compartment for 15 PLN to 130 PLN (88.1% farmers) and rarely nutritional (8.6 % farmers). Affirmed also, that the offers were incomplete under in relation to prices and the description of testified services.

Adres do korespondencji
dr Anna Sammel
Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt
ul. Doktora Tomasza Judyma 20
71-466 Szczecin
tel. 601 955 451
e-mail: anna.sammel@zut.edu.pl